

University of the Pacific Scholarly Commons

Euler Archive - All Works

Euler Archive

1788

De curvis tractoriis compositis

Leonhard Euler

Follow this and additional works at: <https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works>

Part of the [Mathematics Commons](#)

Record Created:

2018-09-25

Recommended Citation

Euler, Leonhard, "De curvis tractoriis compositis" (1788). *Euler Archive - All Works*. 615.
<https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works/615>

This Article is brought to you for free and open access by the Euler Archive at Scholarly Commons. It has been accepted for inclusion in Euler Archive - All Works by an authorized administrator of Scholarly Commons. For more information, please contact mgibney@pacific.edu.

DE
CURVIS TRACTORIIS
COMPOSITIS.

Auctore
L. EULER O.

Conuent. exhib. d. 14. Aug. 1775.

§. I.

Quando filo, cuius alter terminus super plano horizontali per datam viam protrahitur, duo pluraue corpuscula fuerint alligata, ita vt singula per curuas peculiare procedant, istae curvae *Tractoriae compositae* sunt appellatae, quas hic simili modo, quo nuper *Tractorias simplices* tractavi, accuratius investigare constitui.

§. 2. Primum autem hic obseruo, si hanc quaestionem secundum principia mechanica, quorsum ea vtique proprie est referenda, euoluere vellemus, tunc quidem facile ad formulas differentiales secundi gradus perduceremur, quas autem nullo adhuc modo ob defectum Analyseos resolvere licet. Hinc istam quaestionem a Mechanica ad puram Geometriam simili modo sum translaturus, quo Geometrae *Tractoriam* vulgarem contemplari sunt soliti. Loco scilicet verorum principiorum motus hic substituam hanc Hypothesin: quod viribus sollicitantibus non accelerationes quibus singula corpuscula promouentur, sed ipsa spatiola tempusculo minimo descripta, sint proportionalia, cuiusmodi motum essent secutura, si quo-

vis

in momento motus iam genitus subito destrueretur et continuo de nouo generari deberet, quemadmodum vere eueniret, si frictio esset infinite magna. Iam olim quidem a Marchione Hospitallo in Analyfi infinitorum tangentes huiusmodi curvarum definitae reperiuntur; non autem memini vtrum prorsus eadem Hypothesi sit vsus. Ceterum autem istas curuas accuratius hic determinare conabor, quo magis pateat, quantis difficultatibus huiusmodi quaestiones, quae primo intuitu faciles videantur, adhuc sint obuolutae.

Problema I.

Si filum duobus corpusculis A et B fuerit onustum, eiusque terminus R super plano horizontali iuxta lineam rectam I O probatur, inuestigare ambas curuas, quas haec duo corpuscula describunt. Tab. I.
Fig. 7.

Solutio.

§. 3. Elapso tempore t filum cum corpusculis iam pendulum sit in situm A B R, sintque fili portiones A B = a et B R = b , dum litterae maiusculae A et B exprimunt massam vtriusque corporis. Hinc ad rectam I O, tanquam ad axem, ducantur perpendiculara A P et B Q, ponanturque co-ordinates vtriusque curuae I P = x , P A = y et I Q = x' , Q B = y' ; pro puncto R autem sit spatium I R = x'' , existente $x'' = 0$. Praeterea vero vocemus angulos P A B = p et Q B R = q , ac manifestum est fore I Q = $x' = x + a \sin. p$ et Q B = $y' = y - a \cos. p$; tum vero $x'' = x + a \sin. p - b \sin. q$ et $y'' = y - a \cos. p - b \cos. q = 0$. Hinc ergo sumtis differentialibus erit

$$\partial x' = \partial x + a \partial p \cos. p,$$

$$\partial y' = \partial y + a \partial p \sin. p,$$

$$\partial x'' = \partial x + a \partial p \cos. p + b \partial q \cos. q \text{ et}$$

$$\partial y'' = \partial y + a \partial p \sin. p + b \partial q \sin. q = 0.$$

§. 4. Cum nunc corpuscula alias vires non sustineant, nisi quibus filum tenditur, quandoquidem ratio frictionis tanquam infinite spectatae iam in nostra hypothese stabilita involvitur, sit tensio portionis $AB = T$, portionis autem $BR = T'$, quibus positis corpusculum A in directione AB sollicitatur vi $= T$, quae secundum coordinatas resoluta praebet vim secundum $IP = T \cos. p$ et secundum directionem $AP = -T \cos. p$; alterum vero corpusculum duas sustinet vires, alteram secundum $BA = T$, alteram vero secundum $BR = T'$, ex quarum resolutione nascuntur: 1° vis secundum $IQ = -T \sin. p + T' \sin. q$ et 2° secundum QB vis $= +T \cos. p - T' \cos. q$. His igitur viribus proportionalia sunt spatiosa tempusculo ∂t percursa secundum easdem directiones, vel potius ipse motus, qui oritur si spatiosa illa per massas utriusque corpusculi multiplicentur, quandoquidem massarum ratio hic inprimis est habenda.

§. 5. Quod si ergo motus utriusque corpusculi etiam secundum directiones coordinatarum resoluatur, formulae viribus proportionales erunt $A \cdot \frac{\partial x}{\partial t}$ et $A \cdot \frac{\partial y}{\partial t}$ pro corpusculo A: at $B \cdot \frac{\partial x'}{\partial t}$ et $B \cdot \frac{\partial y'}{\partial t}$ pro corpusculo B, hincque nanciscimur sequentes quatuor aequationes:

$$I. \frac{A \partial x}{\partial t} = T \cdot \sin. p.$$

$$II. \frac{A \partial y}{\partial t} = -T \cdot \cos. p.$$

$$III. \frac{B \partial x'}{\partial t} = -T \cdot \sin. p + T' \cdot \sin. q.$$

$$IV. \frac{B \partial y'}{\partial t} = T \cdot \cos. p - T' \cdot \cos. q,$$

ex quarum binis prioribus deducitur $\frac{\partial x}{\partial y} = -\tan. p$, tum vero prima cum tertia praebet

$$\frac{A \partial x + B \partial x'}{\partial t} = T' \sin. q;$$

secun-

secunda autem cum quarta:

$$\frac{A \partial y + B \partial y'}{\partial t} = -T' \cos. q.$$

Haec igitur aequatio per illam diuisa dat

$$\frac{A \partial x + B \partial x'}{A \partial y + B \partial y'} = -\text{tang. } q;$$

sicque ipsae tensiones T et T' e calculo sunt elisae.

§. 6. Nunc igitur loco x' et y' valores ante datos substituamus, et aequationes a tensionibus T et T' liberatae erunt

$$\text{I. } \frac{\partial x}{\partial y} = -\text{tang. } p;$$

$$\text{II. } \frac{(A+B) \partial x + B a \partial p \cos. p}{(A+B) \partial y + B a \partial p \sin. p} = -\text{tang. } q;$$

cum quibus aequationibus coniungi oportet supra inuentam

$$y - a \cos. p - b \cos. q = 0.$$

§. 7. Tota igitur nostri problematis solutio perducta est ad tres istas aequationes, in quibus adhuc continentur quatuor quantitates variables, binae scilicet coördinatae principales x et y cum binis angulis p et q , quarum ergo ternas per quartam determinare licebit. Ex prima autem commodissime definimus $\partial x = -\partial y \text{ tang. } p$, qui valor in secunda substitutus dat

$$-\frac{(A+B) \partial y \text{ tang. } p + B a \partial p \cos. p}{(A+B) \partial y + B a \partial p \sin. p} = -\text{tang. } q$$

quae reducitur ad hanc formam:

$$(A+B) \partial y (\text{tang. } p - \text{tang. } q) = B a \partial p (\sin. p \text{ tang. } q + \cos. p),$$

hincque porro ad istam:

$$(A+B) \partial y \sin. (q-p) = B a \partial p \cos. p \cos. (q-p),$$

indeque

$$\partial y = \frac{B a \partial p \cos. p \cos. (q-p)}{(A+B) \sin. (q-p)}.$$

At

At vero ex tertia aequatione est $y = a \cos. p + b \cos. q$, unde fit $\partial y = -a \partial p \sin. p - b \partial q \sin. q$, ex quo valore nascitur haec aequatio :

$$\frac{B a \partial p \cos. p \cos. (q - p)}{(A + B) \sin. (q - p)} = \frac{B a \partial p \cos. p}{(A + B) \tan. (q - p)}$$

$$= -a \partial p \sin. p - b \partial q \sin. q.$$

Hic autem non liquet quomodo resolutio sit instituenda.

Problema II.

Tab. I. *Si filo tria corpuscula A, B, C fuerint alligata, eiusque*
 Fig. 8. *terminus D per lineam rectam IO protrahatur, inuestigare curuas, quas singula corpuscula describent.*

Solutio.

§. 8. Vocentur fili portiones $AB = a$, $BC = b$, $CD = c$, ac demissis ad rectam IO perpendicularis AP, BQ, CR ponantur coordinatae:

$IP = x$, $IQ = x'$, $IR = x''$;
 $PA = y$, $QB = y'$, $RC = y''$;
 tum vero statuantur anguli $PAB = p$, $QBC = q$, $RCD = r$,
 unde statim fluunt sequentes relationes:

$$x' - x = a \sin. p, \quad x'' - x' = b \sin. q,$$

$$y - y' = a \cos. p, \quad y' - y'' = b \cos. q,$$

estque $y'' = a \cos. r$, hincque

$$y' = b \cos. q + c \cos. r \text{ et}$$

$$y = a \cos. p + b \cos. q + c \cos. r.$$

§. 9. Pro motu nunc definiendo denotent litterae T, T' et T'' tensiones portionum fili AB, BC et CD, ac per hypothesin stabilitam habebimus sequentes aequationes:

$$\frac{A \partial x}{\partial t} = T \sin. p,$$

$$\frac{A \partial y}{\partial t} = - T \cos. p,$$

$$\frac{B \partial x'}{\partial t} = - T \sin. p + T' \sin. q,$$

$$\frac{B \partial y'}{\partial t} = T \cos. p - T' \cos. q,$$

$$\frac{C \partial x''}{\partial t} = - T' \sin. q + T'' \sin. r$$

$$\frac{C \partial y''}{\partial t} = + T' \cos. q - T'' \cos. r.$$

Hinc autem formentur sequentes combinationes:

$$\frac{A \partial x + B \partial x'}{\partial t} = T' \sin. q$$

$$\frac{A \partial y + B \partial y'}{\partial t} = - T' \cos. q$$

$$\frac{A \partial x + B \partial x' + C \partial x''}{\partial t} = T'' \sin. r,$$

$$\frac{A \partial y + B \partial y' + C \partial y''}{\partial t} = - T'' \cos. r.$$

§. 10. Ex his iam aequationibus facile eliminantur tensiones T , T' et T'' , quippe quae sunt incognitae, nihilque ad institutum refert eas nosse; tum autem ad tres istas aequationes peruenietur:

I. $\frac{\partial x}{\partial y} = - \tan. p;$

II. $\frac{A \partial x + B \partial x'}{A \partial y + B \partial y'} = - \tan. q;$

III. $\frac{A \partial x + B \partial x' + C \partial x''}{A \partial y + B \partial y' + C \partial y''} = - \tan. r;$

quibus adiungi oportet aequationem iam supra inuentam

$$y = a \cos. p + b \cos. q + c \cos. r,$$

in quibus aequationibus, si loco x' , x'' et y' , y'' substituantur valores supra assignati, inerunt adhuc hae quinque variables: x , y , p , q , r , quarum ergo quaternas per quintam definiri oportet.

§. 11. Substituamus igitur loco x' , x'' et y' , y'' suos valores, et cum sit

Nova Acta Acad. Imp. Sc. T. II.

E

$x' =$

$$\begin{aligned}x' &= x + a \sin. p, \\y' &= y - a \cos. p, \\x'' &= x + a \sin. p + b \sin. q, \\y'' &= y - a \cos. p - b \cos. q,\end{aligned}$$

quatuor nostrae aequationes ita se habebunt:

$$\begin{aligned}\text{I. } \frac{\partial x}{\partial y} &= -\tan. p, \\ \text{II. } \frac{(A+B) \partial x + B a \partial p \cos. p}{(A+B) \partial y + B a \partial p \sin. p} &= -\tan. q, \\ \text{III. } \frac{(A+B+C) \partial x + (B+C) a \partial p \cos. p + C b \partial q \cos. q}{(A+B+C) \partial y + (B+C) a \partial p \sin. p + C b \partial q \sin. q} &= -\tan. r, \\ \text{IV. } y &= a \cos. p + b \cos. q + c \cos. r,\end{aligned}$$

vbi ex vltima habetur

$$\partial y = -a \partial p \sin. p - b \partial q \sin. q - c \partial r \sin. r$$

ficque solutio nostri problematis a resolutione harum aequationum pendet.

§. 12. Cum ex prima harum aequationum fit $\partial x = -\partial y \tan. p$, substituiamus hunc valorem in reliquis, vt tantum tres nobis remaneant aequationes, quae erunt:

$$\begin{aligned}\text{I. } \frac{-(A+B) \partial y \tan. p + B a \partial p \cos. p}{(A+B) \partial y + B a \partial p \sin. p} &= -\tan. q, \\ \text{II. } \frac{-(A+B+C) \partial y \tan. p + (B+C) a \partial p \cos. p + C b \partial q \cos. q}{(A+B+C) \partial y + (B+C) a \partial p \sin. p + C b \partial q \sin. q} &= -\tan. r, \\ \text{III. } y &= a \cos. p + b \cos. q + c \cos. r,\end{aligned}$$

priores autem duae aequationes euolutae euadent

$$\begin{aligned}(A+B) \partial y (\tan. q - \tan. p) + B a \partial p (\cos. p + \sin. p \tan. q) &= 0, \\ (A+B+C) \partial y (\tan. r - \tan. p) + (B+C) a \partial p (\cos. p + \sin. p \tan. r) \\ + C b \partial q (\cos. q + \sin. q \tan. r) &= 0,\end{aligned}$$

vbi si loco ∂y scriberemus eius valorem

$$-a \partial p \sin. p - b \partial q \sin. q - c \partial r \sin. r$$

nancisceremur duas aequationes inter ternos angulos p , q , r quorum binos per tertium definire oportebit.

§. 13. Quemadmodum autem has duas aequationes ulterius tractari conueniat multo minus patet quam in problemate praecedente, quam ob rem superfluum foret hanc investigationem ad plura corpuscula filo nostro alligata extendere; ita ut hoc negotium penitus abrumpere cogamur.